MIHAI CIMPOI ȘI ARHITECTURA TEORETICĂ A EMINESCOLOGIEI

MIHAI CIMPOI AND THE THEORETICAL ARCHITECTURE OF EMINESCOLOGY

CZU: 821.135.1-95(478).09 **https://doi.org/10.59295/spd2025u.26**

Daniela GALAȚANU
ORCID: 0009-0008-9445-6805
E-mail: danagalatanu27@gmail.com
Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

Summary. *The study focuses on exploring the conceptual, hermeneutic, and methodological frameworks proposed by Cimpoi, through the analysis of two representative works: „Hyperion și Demiurgul" (2019) and „Mihai Eminescu – Dicționar enciclopedic". Through analytical reading and interpretation, the study maps out and evaluates the conceptual framework that defines Cimpoi's exegetical approach, including notions such as "Eminescian being," "ontological hermeneutics," "Eminescianism," and "eminescology" as an autonomous discipline, alongside other aspects of Eminescu's life, work, and personality, as interpreted by the scholar. The final section of the article considers perspectives recently articulated by Mihai Cimpoi regarding unexplored directions in Eminescu research—such as philosophy, axiology, journalism, and unpublished texts. The result is a synthetic vision of Mihai Cimpoi's eminescology—open, conceptually grounded, and endowed with dynamic hermeneutic potential.*

Keywords: *Eminescu, Eminescian being, Eminescianism, eminescology, ontological hermeneutics.*

INTRODUCERE

Mihai Cimpoi se impune în peisajul criticii literare românești ca una dintre vocile eminescologice majore, ale cărei contribuții depășesc nivelul comentariului literar pentru a construi o veritabilă arhitectură teoretică. Înzestrat cu o fidelitate intelectuală neabătută față de opera eminesciană și o luciditate exegetică aproape sacerdotală, criticul tratează eminescologia nu doar ca domeniu de cercetare, ci ca disciplină autonomă, aflată într-o evoluție internă, cu etape distincte și paradigme în continuă schimbare. De la estetismul călinescian la hermeneutica ontologică, lectura sa trasează o linie de dezvoltare teoretică ce transformă exegeza eminesciană într-un câmp viu de interogație, confruntare și reinterpretare. Această abordare integrativă, care unește reflecția asupra operei cu reflecția asupra actului interpretativ însuși, face din Mihai Cimpoi nu doar un exeget al textului, ci un metacritician al eminescologiei, un constructor de modele teoretice capabil să decanteze sensuri din straturile profunde ale operei poetului.

Activitatea eminescologică a lui Mihai Cimpoi se desfășoară de-a lungul mai multor decenii. Primele contribuții majore în acest sens se regăsesc în volumul *Narcis și*

Hyperion (Chișinău, 1979; ed. a II-a, 1985; ed. a III-a, Iași, 1994), urmat de *Căderea în sus a Luceafărului* (Galați, 1993), lucrare ce aprofundează simbolismul și dramatismul mitului eminescian. În același an apare și *Spre un nou Eminescu. Dialoguri cu eminescologi și traducători* (Chișinău, 1993; București, 1995), urmat apoi de *Mă topesc în flăcări. Dialoguri cu eminescologi din întreaga lume* (Chișinău, 1999), în care autorul explorează receptarea internațională a poetului. În anii următori, Mihai Cimpoi publică o serie de eseuri și studii interpretative: *Plânsul Demiurgului* (Iași, 1999), *Cumpăna cu două ciuturi. Carte despre ființa românească* (2000), precum și *Esența ființei. (Mi)teme și simboluri existențiale eminesciene* (Chișinău, 2003; Iași, 2007), lucrări ce continuă reflecția asupra ontologiei poetice și a simbolurilor arhetipale. În 2012 vede lumina tiparului ediția întâi a unei lucrări de sinteză remarcabile: *Mihai Eminescu – Dicționar enciclopedic* (Chișinău, ed. I – 2012; ed. a II-a – 2018), care reunește și sistematizează decenii de cercetare într-un corpus enciclopedic de referință. În 2018, autorul publică *Cartea vieții lui Mihai Eminescu* (Târgoviște), volum structurat „ca prolegomene la viața și opera lui Mihai Eminescu sub formă de fișe cronologice, însoțite de analize succinte ale perioadelor de creație" [1, p. 3], în care biografia poetului este repusă în scenă într-o manieră eseistică, cu accente reflexive și ontologice. Un alt reper notabil este volumul *Hyperion și Demiurg. „Luceafărul", mit și dramă existențială* (2019), o interpretare densă și originală asupra celebrei poezii.

Studiile cimpoiene se remarcă printr-un tip de analiză stratificată, în care temele eminesciene sunt revizitate succesiv, de fiecare dată dintr-un alt unghi interpretativ, ceea ce eminescologul Constantin Ciopraga a numit „metodologie complementaristă" [2, p. 23] – o abordare ce valorifică reluarea tematică și amplificarea sensurilor într-un proces hermeneutic progresiv. În acest context, Mihai Cimpoi se conturează – după expresia aceluiași academician – drept un „hermeneut de ținută modernă" [*Ibidem*], ale cărui lecturi se desfășoară în registre multiple, de la mit și simbol la ontologie și arhetip. Totodată, în viziunea lingvistului Vasile Bahnaru, este un „erudit de ținută enciclopedică" [3, p. 365], capabil să îmbine spiritul analitic cu rafinamentul speculativ.

Pornind de la aceste aprecieri formulate de regretații săi colegi de breaslă, ne propunem să investigăm tema prioritară a eminescologului printr-o analiză succintă a uneia dintre cele mai recente lucrări de critică eseistico-estetică – *Hyperion și Demiurg. „Luceafărul", mit și dramă existențială*, precum și prin reflectarea asupra sintezei teoretice reunite în „catedrala" [4, p. 7] edificată de critic: *Mihai Eminescu – Dicționar enciclopedic*.

***Hyperion și Demiurg*: model de exegeză mitopo(i)etică**

Un reper fundamental în articularea reflecției hermeneutice a lui Mihai Cimpoi îl constituie, înainte de toate, volumul *Narcis și Hyperion. Eminescu, Poet al Ființei. Poem critic*, reeditat în 1994 într-o formă eliberată de constrângerile ideologice ale epocii anterioare. Aici se conturează, pentru prima dată, o viziune lirico-filosofică în care Eminescu este situat într-un dialog tensional cu propriile arhetipuri marcate de „nostalgia atracției

de depărtări ademenitoare și înfricoșătoare” [5, p. 5] – între Narcis, figura contemplației reflexive, și Hyperion, simbolul elanului metafizic către transcendență. Această polaritate devine matricea unei ontologii a geniului, clădită între luciditatea introspectivă și verticalitatea căutării Ființei. Din acest balans simbolic se naște ceea ce Theodor Codreanu numea o „hermeneutică ontologică proprie, care-l singularizează între confrați” [6, p. 22]. Direcția inaugurată aici va fi extinsă și aprofundată în lucrările ulterioare, culminând cu *Hyperion și Demiurg. „Luceafărul”, mit și dramă existențială* (2019), cercetare, cum apreciază Andrei Țurcanu, „bazată pe un demers critic și istorico-literar totalizator” [7, p. 112].

În *Argumentul* lucrării mai recente, *Luceafărul* este definit de Cimpoi drept un „poem-sinteză ce finalizează imaginarul mitopo(i)etic eminescian” [8, p. 5], în care se găsește „marca ontologică a omului român” [*Ibidem*]. Autorul propune modalități de abordare actualizate: „noi decicluri hermeneutice care să depășească banala și clasicizata interpretare ca alegorizare a sorții geniului” [*Ibidem*, p. 6]. Ca punct de plecare, criticul recunoaște poemului calitatea de „mit, legendă, dramă existențială” [*Ibidem*, p. 11].

Conceptualizarea poetului nu întârzie să apară, căci autorul propune o terminologie de referință: „ființă eminesciană”, „poet tragic”, „ființă tragică” și, într-o formulare mai filosofică, o *ființă a depărtărilor*, „afectată existențial de situarea între concretitudinea fenomenologică și esența sa” [Ibidem, p. 6]. Tragismul acestei *ființe* este asociat cu „aruncarea în depărtare” [*Ibidem*, p. 8] a Luceafărului, căci „depărtarea dintre contingent și transcendent este tragică” [*Ibidem*, p. 9], explică exegetul.

În viziunea lui Mihai Cimpoi, *ființa eminesciană*, asupra căreia reflectează încă din primul capitol, este „prin excelență interogativă” și „se gândește pe sine însăși cu o intensitate rar întâlnită”, pentru a percepe „cruda taină existențială” [*Ibidem*, p. 12]. Această reflexivitate exacerbată devine un „preaplin al gândirii” poetice, care se exprimă atât prin voluptatea dionisiacă a limbajului, cât și prin luciditatea unui spirit ce scrutează misterele ultime ale existenței. Poetul apare, astfel, ca un Narcis ce se contemplă până la absorbție în propria gândire, devenind, în cele din urmă, un Hyperion „intelectualizat și impersonalizat”. Cimpoi subliniază interferențele din imaginarul eminescian cu tradiții precum *Brahmanismul* (cu figura lui Brahma), *gnosticismul* (lumina originară), *kantianismul* (spațiul și timpul ca forme apriorice) și *filosofia antică* (viziunea Unului la Plotin). Această rețea de influențe, filosofice și mistice, contribuie la edificarea unei ontologii eminesciene complexe, în care *ființa* se revelează prin tensiune interioară, meditație abstractă și transcendență lirică. Mihai Cimpoi propune imaginea poetului ca „șemă” – nod energetic și spiritual în care se naște informația esențială – transformând opera eminesciană într-un râu informațional viu, care se revarsă și astăzi, înnoindu-și constant sensurile.

În capitolul dedicat genezei Luceafărului, Mihai Cimpoi reconstituie traseul ontologic și imaginar al poemului, pornind de la germenele său folcloric – basmul „Fata din grădina de aur” – și trecând prin multiple variante influențate de surse culturale variate, de la Kunisch la Guillermou.

Al treilea capitol, *Aruncarea tragică în depărtare*, evidențiază extinderea câmpului hermeneutic al exegezei eminesciene, în special în cheia postmodernă, unde Mihai Cimpoi investighează caracterul tragic al poemului *Luceafărul* din perspectiva unei simbioze tensionate om–destin, cu ecouri hegeliene.

Capitolul *Orizonturi deschise și închise ale receptării* investighează tensiunile hermeneutice din jurul figurii geniului eminescian, izolat în cercul propriei condiții existențiale („nu are nici moarte, nici noroc"). Autorul revizuiește, în cheie teoretică, teme precum vidul originar (*Scrisoarea I*), spațio-temporalitatea hyperionică, micile infinituri din *Glossa* sau erosul transfigurat gnostic. Concluzia sa, inspirată și din alte exegeze, afirmă că divinul nu se întrupează, ci doar iradiază imanent, iar omul, încercând să se ridice la el, rămâne captiv într-un paradis iluzoriu. Mihai Cimpoi identifică în redactările succesive ale „Luceafărului" existența unui „continuum" multiplu: unul imaginar, altul ontologic, unul mitopo(i)etic, dar și unul tragic, exprimând tensiunea interioară a unei gândiri ce se apropie de viziunea lui Nietzsche. La granița dintre Ființă și Neființă, omul eminescian este prins într-o zonă a incertitudinii fertile: *angoasă*, *abis*, *melancolie* – dar și deschidere spre *(re)creație*.

Pentru a susține ipoteza unui final deschis al *Luceafărului*, Mihai Cimpoi reconstituie traseul interpretativ al poemului, focalizându-se, în ultimul capitol al cercetării, pe o variantă manuscrisă ce trădează o viziune bruniană asupra finalului. Poetul, sugerează savantul, nu pare a fi fost împăcat cu oprirea Luceafărului, iar notația referitoare la Giordano Bruno și Cabala ar indica o intenție de reluare a avântului hiperionic în infinit. În această cheie, mitul devine un dispozitiv euristic – nu un simbol închis, ci un semn deschis către o infinitudine a *ființei*. Prin această posibilă rescriere a finalului se configurează o hermeneutică bazată pe „avântul eroic" – o tendință ascensională perpetuă a sufletului către absolut, similară coborârii și înălțării descrise de Umberto Eco: de la Dumnezeu, *ființa* coboară în lume, iar de la *ființa* vie, urcă înapoi spre divinitate. În această mișcare ciclică, Cimpoi vede o ordine metafizică a vieții, în care Unul și Multiplu coexistă în tensiune și devenire.

Urmează două capitole suplimentare, cu a câte două secțiuni. În primul subcapitol *addenda*, Mihai Cimpoi revine asupra ideii de *tragism eminescian*, susținând că poetul nu doar traversează suferința, ci o asumă plenar, transformând-o în spațiu de locuire a *ființei*. În al doilea subcapitol, propune o lectură în cheie nietzscheană: *tragismul* devine sursă de înțelepciune și creație, nu prăbușire. Poetul interoghează necontenit, iar întrebarea devine formă de viață. În această lumină, arta nu exprimă *pesimismul*, ci sacralizează existența.

În al doilea capitol adăugat, Mihai Cimpoi analizează procesul complex al redactării *Luceafărului*, subliniind variatele sale transcrieri, reluări și corecturi, pe care le reunește sub conceptul filosofic de *apseitate* – esența tainică a operei, marcată de criptism, discontinuități și incifrări. Sunt apoi prezentate și comentate cele patru versiuni principale ale poemului (A, B, C și un fragment D), culminând cu forma publicată în *Convorbiri literare* și cu revizuirea realizată de Maiorescu. Lucrarea se încheie cu aparatul critic necesar: bibliografie, referințe și indice de nume.

Dicționarul enciclopedic *Mihai Eminescu* – sinteză exegetică și conceptuală

Arta sintezei teoretice atinge, în cazul lui Mihai Cimpoi, o expresie exemplar monumentală în *Mihai Eminescu – Dicționar enciclopedic*, finalizat în 2012 și reeditat în 2018. Această operă colosală, apreciată de Eugen Simion drept o „catedrală" dusă până la capăt, continuă și amplifică proiectul călinescian, reușind să sistematizeze un câmp adesea fragmentar și incomplet explorat. Cimpoi oferă astfel nu doar un compendiu critic, ci o construcție intelectuală durabilă, devenită reper în eminescologie. Lucrarea nu vine din vid, ci dintr-un șir coerent de cercetări prealabile, deja amintite în articolul de față, care îi oferă autorului îndreptățirea și forța de a înălța această *catedrală* a eminescologiei.

Dicționarul enciclopedic se deschide cu un triptic introductiv – *Cuvânt-înainte*, *Argumentul* autorului și un *Tabel cronologic* – urmat de nouă capitole tematice care explorează riguros biografia, mitul poetului, încadrările stilistice și filosofice, influențele culturale și spirituale, dimensiunea eminescianismului, precum și receptarea critică, națională și internațională. Un compartiment amplu este dedicat eminescologilor, eseiștilor și traducătorilor, conturat într-un mod distinctiv. Volumul se încheie cu un indice de nume, bibliografie, glosare specializate și rezumate în șapte limbi, alături de o anexă iconografică. Această arhitectură nu doar sistematizează o vastă cantitate de informații, ci configurează și un cadru teoretic în care sunt reconstituite și analizate fundamentele eminescologiei ca disciplină științifică, dintr-o perspectivă interdisciplinară și actualizată.

Pornind de la conceptul-cheie de *eminescianism*, Mihai Cimpoi îl fixează drept „o cuprindere a Ființei în tot Întregul ei de către un poet care caută adevărul" [9, p. 180], prin care estetica, identitatea națională și proiecția universală se unifică într-un adevăr ontologic rostit de poet. În consecință, *limba* eminesciană primește un indiscutabil statut ontologic, ea fiind înțeleasă, heideggerian, ca „loc de adăpost al ființei" [*Ibidem*, p. 184], spațiu în care cuvântul devine act revelator și matrice a culturii. Pe această temelie, *stilul eminescian*, ca singularitate lingvistică, este „unic, deviant și variat, prin desprindere creativă de uzașul verbal și de stilurile altora" [*Ibidem*, p. 187], pe care poetul le topește în stilul său. Acest stil se concretizează într-un limbaj po(i)etic care oferă „revelația aparte a unui univers articulat sistematic, organic și a unei viziuni profund existențiale" [*Ibidem*, p. 190]. Mihai Cimpoi nu scapă din vedere și *Dicționarul de rime* al poetului, definit ca „un dialog al gândirii sale cu propria creație poetică" [*Ibidem*, p. 194] menit să scoată la iveală esența limbii și mecanismele intime ale muzicalității versului.

În paginile lucrării este adus în discuție și fenomenul *antieminescianismului*, prezentat ca o „contrapunere eminescianismului", exprimată prin „reacții momentaniste" și orientată spre „demolarea celor cu orice preț". Detractorii, care adesea nici nu pătrund în substanța artistică a operei, observă autorul, recurg la „micșorare importantă, depreciere, discreditare" și sunt adesea animați de „violențe atitudinale și de neacceptare a unui cult ce a fost instaurat" în jurul operei poetului. [*Ibidem*, p. 368]

Una dintre cheile teoretice majore o constituie știința *eminescologiei*, abordată de savant nu doar ca istorie a receptării, ci ca fenomen social, cultural și estetic. În viziunea lui Mihai Cimpoi, eminescologia este concepută drept „studiul operei și vieții lui Eminescu" – o disciplină care s-a conturat istoric „cu creșteri și descreșteri sinusoide" și a fost modelată atât de „recunoașterea generală a valorii naționale și universale", cât și de „mentalitățile și sensibilitățile unor anumite perioade" [*Ibidem*, p. 374]. Metamorfozele din *odiseea receptării* operei eminesciene, surprinse de Mihai Cimpoi, reflectă o mișcare continuă între tradiție și reinterpretare, documentată riguros prin preocupările a peste o sută de eminescologi din întreaga lume, ordonați alfabetic în dicționar. Această lucrare monumentală nu doar arhivează, ci și reconfigurează critic direcțiile receptării naționale și universale, de la Maiorescu și Călinescu la Rosa del Conte și Svetlana Paleologu-Matta. Eminescologia devine astfel un spațiu al sintezelor hermeneutice, în care poetul este rescris ca un sistem viu de idei și mituri.

În aria teoretică cimpoiană intră atât *mitul* – formă de gândire poetică și ontologică, manifestare simbolică a Ființei – cât și *mitologia*, ca expresie a memoriei culturale universale, în care Eminescu înscrie mituri cosmogonice, sacre, folclorice și filosofice, de la Archaeus și Zalmoxis până la Orfeu sau Buddha [*Ibidem*, pp. 129–130]. Totodată, Mihai Cimpoi inserează un glosar enciclopedic de personaje mitologice, păsări, plante, copaci și animale mitice, conturând astfel harta simbolică a imaginarului eminescian [*Ibidem*, p. 131]. Un subcapitol distinct al volumului este consacrat însuși *mitului Eminescu*, perceput drept „cel de-al cincilea mit fundamental românesc" [*Ibidem*, p. 368].

Pe lângă secțiunile teoretice și mitopo(i)etice, în paginile dicționarului enciclopedic regăsim și integrări tipologice și categoriale (precum clasicismul, romantismul, barocul sau simbolismul), dar și o radiografiere a culturii poetului, ilustrată prin figuri istorice și culturale, autori traduși sau citați, personaje literare. Mihai Cimpoi reflectă raportul dintre Eminescu și diverse discipline – de la filozofie, istorie, religie și economie politică, până la lingvistică, mitologie și pedagogie – printr-o expunere sistematică a preocupărilor și contactelor reale ale poetului cu aceste domenii, reliefând complexitatea formativă și enciclopedismul acestuia. Fiecare arie este abordată prin prisma studiilor și manuscriselor eminesciene, evidențiindu-se atât frecventarea surselor fundamentale (de pildă, în filozofie sau economie), cât și reflecția originală a poetului asupra unor teme sau concepte specifice. Totodată, autorul consemnează expresiile aforistice și proverbele din manuscrisele eminesciene, precum și modul în care figura lui Eminescu a fost reflectată postum în istorie, dicționare și enciclopedii, dar și în muzică, arte vizuale, cinematografie, filatelie și medalistică. Dicționarul include și o inventariere a celor mai importante ediții ale operei, în limba română și în traducere, conturând astfel o imagine amplă a receptării sale culturale.

În ansamblu, *Dicționarul enciclopedic* despre Mihai Eminescu nu este doar o lucrare de informare, ci un proiect teoretic complex, în care autorul definește, clasifică și interpretează – propunând o lectură organică, nu fragmentară. Departe de a fi doar un

inventar, opera lui Cimpoi oferă un model de gândire critică și teoretică despre Eminescu și despre eminescologie în ansamblul său. Savantul reconstituie, într-o viziune hermeneutic-ontologică, destinul și opera poetului ca „edificiu al Ființei", propunând o lectură integrativă în care concepte, tipologii și trasee de receptare sunt articulate contrapunctic, iar Eminescu apare ca „model absolut" și „paradigmă a Totului românesc" [*Ibidem*, pp. 436–437].

Perspective eminescologice actuale și direcții viitoare de cercetare

În încheierea demersului nostru, se cuvine să evocăm și perspectivele eminescologice de viitor ale lui Mihai Cimpoi, conturate cu luciditate și profunzime într-un dialog recent purtat cu Aliona Grati, în care academicianul trasează direcțiile majore ale cercetării încă necesare asupra operei lui Eminescu.

Răspunzând provocării teoretice lansate de Aliona Grati, Mihai Cimpoi conturează cu rigoare critică o hartă a „Multului încă nerealizat" [10, p. 7] în eminescologie, semnalând lipsa unui studiu fundamental despre filosofia eminesciană, explorarea insuficientă a axiologiei și valorificarea doar parțială a publicisticii, a manuscriselor germane și a poeziilor inedite, pledând astfel pentru aprofundarea interdisciplinară și comparatistă a unui câmp epistemologic deschis mereu relecturii.

Mihai Cimpoi afirmă că, în ultimii ani, eminescologia a cunoscut o mutație valorică semnificativă, direcția ontologică fiind consolidată prin cercetări interdisciplinare și transdisciplinare care deschid opera eminesciană către o viziune transcosmologică. Totodată, cercetătorul subliniază importanța continuării studiilor cu încredere, respingând scepticismul și amintind că până și Călinescu recunoștea că izvorul creației eminesciene rămâne tainic, situat adânc în subconștient.

Criticul își exprimă convingerea că *Anul Eminescu* trebuie să fie marcat prin eforturi editoriale substanțiale – noi ediții ale poeziilor, ale aforismelor și traduceri accesibile publicului larg – pentru a readuce opera poetului în actualitate. Mihai Cimpoi pledează pentru valorificarea europeană a creației eminesciene, subliniind necesitatea unei recunoașteri instituționale mai ferme, în spiritul ideii europene promovate de Eminescu însuși, atât prin publicistică, cât și prin întreaga sa gândire.

CONCLUZII

Articolul de față a urmărit conturarea profilului teoretic al lui Mihai Cimpoi ca eminescolog, prin analiza lucrărilor *Hyperion și Demiurg. „Luceafărul", mit și dramă existențială* și *Mihai Eminescu – Dicționar enciclopedic*, precum și a perspectivelor asupra direcțiilor de cercetare eminescologică. Rezultă o concepție integratoare, în care mitul, ontologia și reflecția critică se împletesc într-o viziune coerentă asupra operei eminesciene. Mihai Cimpoi propune o eminescologie vie, deschisă, cu fundamente teoretice solide și orizonturi de interpretare în continuă extindere.

REFERINȚE:

1. CIMPOI, M. *Cartea vieții lui Mihai Eminescu*. În: *Philologia*, 2018, nr. 5–6(299–300), p. 3–8. ISSN 1857-4300.
2. CIOPRAGA, C. *Un remarcabil eminescolog – Mihai Cimpoi*. În: *Metaliteratură*, 2002, nr. 6, p. 20–23. ISSN 1857-1905.
3. KULIKOVSKI, L., FOIU, T., ȘIRBU, V. *Mihai Cimpoi: Monografie bibliografică*. Chișinău: Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu", Centrul Acad. Intern. Eminescu, 2017. 430 p. ISBN 978-9975-84-041-5.
4. SIMION, E. „Catedrala Eminescu". În: *Mihai Cimpoi, eminescolog și filosof al culturii: monografie colectivă*, Chișinău: Editura Profesional Service, Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Filologie, 2014, p. 7–8.
5. CIMPOI, M. *Narcis și Hyperion. Eminescu, Poet al Ființei. Poem critic*. Iași: Editura Junimea, 1994, 265 p. ISBN: 978-973-3701-23-1.
6. CODREANU, T. *„Sarea terrei"*. În: *Metaliteratură*, 2011, nr. 1-2(26), p. 22–25. ISSN 1857-1905.
7. ȚURCANU, Andrei. *Mihai Cimpoi și cercurile hermeneutice ale „Luceafărului"*. În: *Limbă Literatură Folclor*, 2021, nr. 1, p. 112–114. ISSN 2587-3881.
8. CIMPOI, M. *Hyperion și Demiurg. „Luceafărul", mit și dramă existențială*. Iași: Editura Princeps Multimedia, 2019, 215 p. ISBN: 978-606-8510-37-8.
9. CIMPOI, M. *Mihai Eminescu – Dicționar enciclopedic*. Chișinău: Editura Gunivas, 2012, 584 p. ISBN: 978-997-5426-03-9.
10. GRATI, A., CIMPOI, M. *Eminescu, lumea valorilor și noi, postmodernii*. În: *Dialogica. Revistă de studii culturale și literatură*, 2025, nr. 1, p. 6–11. ISSN 2587-3695.